

նարկությունները (պոլիկլինիկաներ, ամբուլատորիաներ, դիսպանսերներ, հիվանդանոցային հիմնարկությունների պոլիկլինիկական բաժանմունքներ, բուժկետեր և այլն):

Հիվանդացության մակարդակը որոշվում է առաջին անգամ ախտորոշված հիվանդանքների թվի և մշտական բնակչության միջին տարեկան թվաքանակի հարաբերակցությամբ:

Բնակչության հիվանդացության վերաբերյալ տվյալների վիճակագրական մշակման համար կիրառվում է Հիվանդությունների միջազգային դասակարգումը, որը թույլ է տալիս համեմատելի դարձնել հիվանդացության և մահացության վերաբերյալ տեղեկությունները:

Հաշմանդամ համարվում է այն անձը, ով ֆիզիկական և մտավոր թերությունների առկայության հետևանքով կենսագործունեության սահմանափակմամբ պայմանավորված սոցիալական օգնության և պաշտպանվածության կարիք ունի:

Անձի կենսագործունեության սահմանափակումն արտահայտվում է ինքնասպասարկման, տեղաշարժման, կողմնորոշման, շփման, սեփական վարքի վերահսկողության, ինչպես նաև աշխատանքային գործունեության ունակության կամ հնարավորության լրիվ կամ մասնակի կորստի ձևով:

Առաջնակի անցումը հաշմանդամության՝ հաշվետու տարում առաջին անգամ հաշմանդամության սահմանումն է: Ծերանոցները և հաշմանդամների (տարեցների և երեխաների) տուն գիշերօթիկները բժշկասոցիալական հաստատություններ են, որոնք նախատեսված են խնամքի կարիք ունեցող մեծահասակների և հաշմանդամների մշտական բնակման, կենցաղային և բժշկական սպասարկման համար:

health centres, etc.)

Morbidity rate is calculated as ratio of number of patients with the diagnosis set for the first time to the average annual number of resident population.

International Classification of diseases is used for statistical compilation of data.

Disabled person is the person who needs caring for and protection in connection with restriction of vital activity in consequence of physical or medical deterioration.

Restriction of vital activity finds its expression in full or partial loss of ability to move, to orient, to communicate, to control the behaviour as well as loss of working ability.

First registration of disability means determination of physical disability for the first time in current year.

Nursing and care taking house for aged and disabled persons (for adults and children) is a medicosocial institution intended for permanent residence of disabled and aged people who need caring for and medical service.

(ի՞ե՞ե՞ե՞ե՞ե՞, ài àóèàòíðèè, àèmí ài ñàðù, ìíèèèèèíè-àñèèà ìðààèáí èý àí èüí è-í ùò ó-ðàæááí èé, àðà-ááí ùà çàðàáí óí èòù è àð.)

Óðíááí ù çááí èááááí ìñòè ìí ðàáàèýàòñý ìòíí òáí èáí -èñèà àí èüí ùò ñ àí àðàùà óñàáí íàèáí ùí àèàáí íçì è ñðàáí ááí áí áí è -èñèáí ìñòè ìí ñòí ýí ìí áí í àñèáí èý.

Àèý ñàòòèñè-àñèí è ðàçðà-áí òèè àáí ùò í çááí èáááá-ì ìñòè ì àñèáí èý ì ðèì áí ýàòñý Ì àæáóí àðí áí áý èèàññè ò èèà-òèý àí èáçí áé, íááí à-èàá-ùáý ñðàáí èì ìñòù ñàááí èé ì çááí èááááí ìñòè è ñí àðóí ìñòè.

Èí áàèèáí ì ì ðèçí àáòñý èèòí, èí òí ðíà á ñáýçè ñ ì áðáí è-áí èáí æèçí áááýòàèü-ì ìñòè àñèááñòàèá íàèè-èý Õèçè-àñèèò èèè òí ñàáí ùò ì ááí ñòàðèíá ì óæááòñý á ñí òèàèüí í è ì ì ì ùè è çàùèòà.

Ì áðáí è-áí èá æèçí áááý-òàèüí ìñòè èèòà áù ðàæááòñý á ì ì èí í è èèè -áñòè-í í è óðàòà èì ñí ì áí ìñòè èèè áí çí ì áé ìñòè ì ñòù à ñòàèýòù ñáí ì í àñèòàèèáí èá, ì àðàáè-æáí èá, ì ðèáí òàòèþ, ì áùáí èá, èí ì òí èü çà ñáí èì ì í áá-ááí èáí, á òàèèá çáí èì àòùñý òðòáí áí è ááýòàèüí ìñòùþ.

Ì áðàè-í ù è áùòíá ì à èí áàèèáí ìñòù - óñàáí í-èáí èá èí áàèèáí ìñòè àí àðàùà á ì ò-àòí ì ñáó. Áí -èí òáðí àð àèý ì ðàñòàðàèüò è èí áàèèáí á (áçðí ñèüò è áàòàé) ýàèýàòñý ì áàèè-ñí òèàèüí ùí ó-ðàæááí èáí, ì ðàáí áçí à-áí ùí àèý ì ñòù ýí ìí áí ì ðí àèèáí èý ì ðàñòàðàèüò è èí áàèèáí á, ì óæááþ ùè òñý á óðíáá, áùòí áí ì è ì áàèèè ñèí ì àñèòàèèáí èè.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Մահճակալների թիվը հղի կանանց և ծննդկանների համար Number of beds for pregnant women and women in childbirth	115	115	100	100	100	106	103	×ēñēī ēīāē äēý ááðàì áíí ũō æáí ũēī è ðīæáí ēō
Մահճակալների թիվը հիվանդ երեխաների համար Number of hospital beds for sick children								×ēñēī ēīāē äēý áíēūí ũō ääōáē
ընդամենը total	80	110	100	100	100	104	101	āñāāī
10 000 երեխայի հաշվով per 10 000 children	24.5	33.6	30.5	30.3	30.3	31.8	25.7	í à 10 000 ääōáē

74. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ
MORBIDITY OF POPULATION
ՀԱԱՒ ԷԱԱԱՒ Ի ՆՕՍ Ի ԱՆՁԵՒ ԷՅ

(ըստ հիվանդությունների խմբերի)
(by diseases groups)

(ի ֆորմայի մեջ)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդությունների թիվը, ընդամենը Number of registered diseases with the diagnosis set for the first time , total	41139	36884	37767	33937	35640	32933	39909	×ēñēī çäðāāēñōðē- ðīāāí í ũō çááí ēāāāí ēē ñ áí áðá ũā ōñōáí í äēáí í ũí äēāáí í çīì – āñāāī
դրանցից՝ of which:								ēç í ēō:
տարափոխիկ և մակաբույծ հիվանդություններ infection and parasitic diseases	4831	2933	2069	3732	2179	2117	2682	ēí ōāēōēííí ũā è í áðāçēōðáí ũā áíēāçí è
նորագոյացություններ neoplasms	328	374	365	422	452	371	419	í íāíí áðāçíāāí ēý
Էնդոքրինային համակարգի հիվանդություններ, սնուցման լսախտումներ, նյութափոխանակության և իմունիտետային խանգարումներ diseases of the endocrin system, digestion disorders, disorders of metabolism and immunity	303	247	311	334	471	361	502	áíēāçí è ýí äíēðēííí ē ñēñōáí ũ, ðāññōðí ēñōāā í è ũāāāðēðāēūí íāí ōðāēōā, í áðōōáí ēā íāí áí à āā ũāñōā è èì ì óí ēōāðā
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ blood diseases and other hematogenic disturbances	432	254	266	237	321	169	334	áíēāçí è ēðíāē è ēðíāāðáí ðí ũō í ðāáí íā

Առողջապահություն-*Public health*-Հաճախությունները

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
հոգեկան խանգարումներ psychic disfunctions	103	83	82	102	114	151	131	ի նեօե-անեա ծանժիեթա
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ nervous system disorders and organs of senses diseases	3697	3448	1428	410	1401	1572	1833	աիեազի է իծաիէ նեթաի ու է իծաիիա +օանօ
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ blood circulation diseases	2218	1158	1142	1136	1322	1123	1100	աիեազի է նեթաի ու եծիաիիծաիւաիէյ
շնչառական օրգանների հիվանդություններ respiratory organs diseases	16200	14647	19853	15198	16490	15723	19856	աիեազի է իծաիիա աւօաիէյ
մարսողական օրգանների հիվանդություններ digestive organs disorders	2243	1517	1978	1991	1911	1821	2810	աիեազի է իծաիիա իււաածաիէյ
միզասնական համակարգի հիվանդություններ urogenital diseases	1483	990	845	1064	1173	778	1062	աիեազի է իի-աիիէիաիէ նեթաի ու
հղիության, ծննդաբերությունների և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդություններ complication of pregnancy, child-birth and post-natal period	159	146	106	161	360	515	536	ինեիաիէյ աաձաի աիիինօ, ծիաիա է իինեաժիաիաի իաձեիա
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ skin infection and underskin fat diseases	2101	2930	2167	1068	3042	2534	2738	աիեազի է էիաէ է իիաիէիէ էեաօ-աօէ
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteo-muscular and connective tissue disorders	580	663	359	396	442	435	616	աիեազի է էինօի- ի ութ-իիէ նեթաի ու է մաաէիէօաէւիիէ օեաիէ
բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ) congenital anomalies (developmental defects)	61	61	41	42	25	32	28	աժիաաիիւա աիիաէէ (իիծիէ ձաթաէօյ)

Առողջապահություն-*Public health*-Հաճախություններ

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ nervous system disorders and organs of senses diseases	2706.4	2516.8	1040.8	297.7	1017.1	1132.3	1310.6	ախտաբանական հիվանդություններ նյարդային և զգայական օրգանների հիվանդություններ
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ blood circulation diseases	1623.7	845.3	832.4	824.8	959.7	808.9	786.5	ախտաբանական հիվանդություններ արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ
շնչառական օրգանների հիվանդություններ respiratory organs diseases	11859.4	10691.2	14470.1	11034.1	11971.2	11325.0	14197.2	ախտաբանական հիվանդություններ շնչառական օրգանների հիվանդություններ
մարսողական օրգանների հիվանդություններ digestive organs disorders	1642.0	1107.3	1441.7	1445.5	1387.3	1311.6	2009.2	ախտաբանական հիվանդություններ մարսողական օրգանների հիվանդություններ
միզասնունդային համակարգի հիվանդություններ urogenital diseases	1085.7	722.6	615.9	772.5	851.6	560.4	759.3	ախտաբանական հիվանդություններ միզասնունդային համակարգի հիվանդություններ
հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդություններ complication of pregnancy, child-birth and post-natal period	116.4	106.6	77.3	116.9	261.3	370.9	383.2	հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդություններ
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ skin infection and underskin fat diseases	1538.1	2138.7	1579.4	775.4	2208.4	1825.2	1957.7	մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteomuscular and connective tissue disorders	424.6	483.9	261.7	287.5	320.9	313.3	440.4	ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ
բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ) congenital anomalies (developmental defects)	44.7	44.5	29.9	30.5	18.1	23.0	20.0	բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ)
ալիքային առանձին վիճակներ separate states occurring in perinatal period	85.7	97.1	119.5	103.1	197.5	176.5	187.3	ալիքային առանձին վիճակներ
վնասվածքներ և թունավորումներ injuries and poisonings	3649.3	3648.2	3632.7	3528.5	3393.9	3512.8	3549.3	վնասվածքներ և թունավորումներ

**79. ԱԲՈՐՏՆԵՐ
ABORTIONS
ԱՎԻ ՔԿԻ**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Աբորտների քանակը, ընդամենը Number of abortions-total	553	1388	1252	1321	1472	1322	1432	Число аборт-всего
Ֆերտիլային տարիքի (15-49 տարեկան) 1000 կնոջ հաշվով per 1000 women at fertile age (15-49 years old)	15.3	38.3	34.5	36.5	40.7	36.1	38.9	На 1000 женщин фертильного возраста (15-49 лет)
100 կենդանածին և մեռած ծնվածների հաշվով per 100 live births and stillbirths	27.7	67.4	59.7	65.5	70.0	61.4	59.2	На 100 родёвшихся живыми и мертвыми

**80. ԱԲՈՐՏՆԵՐ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԲԱՇԽԱՍՏՈՒԹՅԱՆ
ABORTIONS BY AGE GROUPS
ԱՎԻ ՔԿԻ ՍԵՐԱՑՈՒՄԻ ՍԵՐԱՑՈՒՄԻ**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Աբորտների քանակը, ընդամենը Number of abortions-total	553	1388	1252	1321	1472	1322	1432	Число аборт-всего
Աբորտների քանակը կանանց մոտ, ըստ տարիքի, տարեկան Number of abortions at the age, years								Число аборт в возрасте , лет
15-19	11	106	20	18	20	27	75	15-19
20-34	391	1251	498	1072	1262	997	1013	20-34
35 և բարձր 35 and older	151	31	734	231	190	298	344	35 лет и старше

**81. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ
ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒՆՆԵՐՈՎ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՍԲԵՐԻ
MORBIDITY OF POPULATION WITH VENERIAL DISEASES BY AGE GROUPS
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ ВЕНЕРИЧЕСКИМИ БОЛЕЗНЯМИ ПО ВОЗРАСТНЫМ ГРУППАМ**

	2006	2007	2008	
Առաջին անգամ բացահայտված սիֆիլիսի ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը, մարդ Number of new patients with the syphilis diagnosis set for the first time, person:				Численность зарегистрированных больных сифилисом впервые установленным диагнозом, человек:
տղամարդ males	4	6	13	
կին females	2	3	5	мужчины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which at the age, years:				в том числе в возрасте, лет:
0-14				0-14

Առողջապահություն-*Public health*-Հաճախությունները

	2006	2007	2008	
տղամարդ males	-	-	1	мужчины
կին females	-	-	1	женщины
15-17				15-17
տղամարդ males	-	-	-	мужчины
կին females	-	-	-	женщины
18-19				18-19
տղամարդ males	-	-	-	мужчины
կին females	-	-	-	женщины
20-29				20-29
տղամարդ males	-	-	1	мужчины
կին females	1	-	1	женщины
30-39				30-39
տղամարդ males	2	-	-	мужчины
կին females	1	-	2	женщины
40 և ավելի 40 and older				40 и старше
տղամարդ males	-	3	3	мужчины
կին females	-	3	4	женщины
Առաջին անգամ բացահայտված գոնեոկոկային վարակի ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը Number of new patients with the gonorrhoea diagnosis set for the first time:	11	13	16	Численность зарегистрированных больных гонококой впервые установленным диагнозом:
տղամարդ males	10	10	15	мужчины
կին females	1	3	1	женщины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which at the age, years:				в том числе в возрасте, лет:
0-14				0-14
տղամարդ males	-	-	-	мужчины
կին females	-	-	1	женщины
15-17				15-17
տղամարդ males	-	1	-	мужчины
կին females	-	-	-	женщины
18-19				18-19
տղամարդ males	-	-	-	мужчины
կին females	-	-	-	женщины
20-29				20-29

	2006	2007	2008	
տղամարդ males	8	6	12	мужчины
կին females	1	2	-	женщины
30-39				30-39
տղամարդ males	2	3	2	мужчины
կին females	-	1	-	женщины
40 և ավելի 40 and older				40 и старше
տղամարդ males	-	-	1	мужчины
կին females	-	-	-	женщины

**82. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՈԳԵԿԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ
MORBIDITY OF POPULATION CAUSED BY PSYCHIC DISFUNCTIONS
ՀԱՅ ԵՐԱՆԻ Ի ՆՕՄ Ի ԱՆՔԵՐԻ ԵՅ Ի ՆՕՕԷ×ԱՆՔԵՐԻ Ե ԾԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՆՈՒՄ ԵՄ**

	2005	2006	2007	2008	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով զբաղված հիվանդների թվաքանակը Number of sick persons with the diagnosis set for the first time: ընդամենը, մարդ Total, persons	69	85	108	92	Численность зарегистрированных больных впервые установленным диагнозом всего, человек:
10 000 բնակչի հաշվով per 10 000 population	5.0	6.2	7.8	6.6	На 10 000 населения
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which at the age, years:					в том числе в возрасте, лет:
0-14	-	-	-	-	0-14
15-17	13	12	-	-	15-17
18-19	29	4	25	35	18-19
20-59	26	63	80	52	20-59
60 և ավելի 60 and older	1	6	3	5	60 и старше

**83. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆԸ ՍՏՈՄԱՏՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ
STOMATOLOGICAL AID RENDERED TO POPULATION
ՆՕՒ Ի ԱՕԻ ԵՒ ԱԷ×ԱՆՔԵՐԻ Ի Ի Ի Ս Ս Ի ԱՆՔԵՐԻ ԵՄ**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Ինքնուրույն գործող պետական ստոմատոլո- գիական պոլիկլինիկաների թիվը Number of independent state stomatological out-patients' clinics	1	1	1	1	1	2	2	× եճԵԻ ռալ ի ռոլյ- օաբւի ուօ ալ ռօաաժ- նօաալ ի ուօ ռօլի ա- օլ թիաբ-աճեօօ ի թեթեթեթեթ
Ստոմատոլոգիական բաժանմունքների ունեցող պետական հիմնարկների թիվը Number of establishments with stomatological state departments (rooms)	6	6	6	6	6	6	6	× եճԵԻ ալ ռօաաժնօաալ ի ուօ օ-ժաբաալ թե, թի աբ ուօ նօլի աօլ թիաբ-աճեա ի ժաբաալ թյ (թաթիաօօ)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
total								
ստուգվածների թվաքանակից,% from % of total number of examined children	0.6	0.7	0.6	1.4	1.2	1.3	0.9	от числа осмотренных,%
ողնաշարի ծռումով with scoliosis								Со сколиозом:
ընդամենը total	63	60	77	45	48	41	40	всего
ստուգվածների թվաքանակից,% as % of total number of children examined	0.3	0.3	0.3	0.2	0.2	0.2	0.1	от числа осмотренных,%
կնցվածքի խախտումներով With disturbance of bearing:								с нарушением осанки:
ընդամենը total	116	136	135	110	126	100	133	всего
ստուգվածների թվաքանակից,% as % of total number of children examined	0.6	0.7	0.5	0.5	0.4	0.4	0.5	от числа осмотренных,%

86. 0-17 ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍԱԿԻ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՍՏ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՄԲԵՐԻ
MORBIDITY OF CHILDREN AT THE AGE OF 0-17 YEARS OLD BY MAIN DISEASES GROUPS
ՇԱԿԻ ԵՂՂԱԻ Ի ՆՈՍ ԿԾՈՒԵ Ի Ի Ի ՆԻ Ի ԱԻ ՍԻ ԿԾՈՒԵ 0-17 ԵՂՈ Ի Ի Ի ՆԻ Ի ԱԻ ՍԻ ԿԾՈՒԵ Ի Ի Ի ՆԻ Ի ԱԻ ՍԻ ԿԾՈՒԵ

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդությունների թիվը, ընդամենը Number of diseases with the diagnosis set for the first time, total	15749	14251	16650	15398	18906	15808	19925	× èñèì çàáíèáááí èé ñ áíáðáúá óñòáí íáèáí í úì äèááí íçìì – áñááí
դրանցից` of which:								èç í èð:
տարափոխիկ և մակաբույծ հիվանդություններ infection and parasitic diseases	2862	1344	1317	1878	1460	1379	2115	èí óáèðèííí úá è íáðàçèðáðí úá áíèáçí è
նորագոյացություններ neoplasms	20	10	14	15	23	40	27	í íáí íáðàçí ááí è ý
Էնդոկրինային համակարգի հիվանդություններ, սնուցման խախտումներ, նյութափոխանակության և իմունիտետային խանգարումներ diseases of the endocrin system, digestion disorders, disorders of metabolism and immunity	45	32	58	54	108	102	97	áíèáçí è ýíáíèðèí ííé ñèñòáí ú, ðáññòðí èñòáá í è úáááðèðáèúí íáí óðáèòá, í áðóóáí èá íáí áíá ááúáñòá è èì ì óí èòáòá

Առողջապահություն-*Public health*-Հածաի Իծաի Ի Ե

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ blood diseases and other hematogenic disturbances	133	157	167	150	196	122	198	ճիւղային և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ blood diseases and other hematogenic disturbances
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ blood circulation diseases	49	35	37	65	45	31	67	արյունաշրջանառության համակարգի հիվանդություններ blood circulation diseases
շնչառական օրգանների հիվանդություններ respiratory organs diseases	8704	8684	11279	8994	10242	9743	12428	շնչառական օրգանների հիվանդություններ respiratory organs diseases
մարսողական օրգանների հիվանդություններ digestive organs disorders	793	638	921	1116	861	929	1337	մարսողական օրգանների հիվանդություններ digestive organs disorders
միզասեռական օրգանների հիվանդություններ urogenital diseases	93	69	62	100	124	89	91	միզասեռական օրգանների հիվանդություններ urogenital diseases
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ skin infection and underskin fat diseases	848	1020	707	422	1281	1149	1230	մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ skin infection and underskin fat diseases
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteo-muscular and connective tissue disorders	28	14	14	19	32	38	24	ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteo-muscular and connective tissue disorders
բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ) congenital anomalies (developmental defects)	33	61	41	42	25	22	16	բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ) congenital anomalies (developmental defects)
վնասվածքներ և թունավորումներ injuries and poisonings	1740	1793	1532	1791	1420	1367	1380	վնասվածքներ և թունավորումներ injuries and poisonings
Հիվանդությունների թիվը 10 000 երեխայի հաշվով, ընդամենը Number of diseases per 10 000 children, total	4824	4352	5078	4669	5733	3833	5067	Հիվանդությունների թիվը 10 000 երեխայի հաշվով, ընդամենը Number of diseases per 10 000 children, total
դրանցից՝ of which:								դրանցից՝ of which:
տարափոխիկ և մակաբույծ հիվանդություններ infection and parasitic diseases	877	410	402	570	443	334	538	տարափոխիկ և մակաբույծ հիվանդություններ infection and parasitic diseases
նորագոյացություններ neoplasms	6	3	4	5	7	10	7	նորագոյացություններ neoplasms

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
10000 բնակչի հաշվով ընդամենը բժիշկներ Physicians per 10000 population, total	20.2	20.6	20.6	20.7	21.6	22.6	24.2	Ի և 10000 ի անձի համար – հաճախ փոփոխվում է
նրանցից` of which								ընդ որում:
թերապևտներ therapists	3.2	3.3	3.3	2.7	3.1	3.5	3.5	հաճախ փոփոխվում է
վիրաբույժներ surgeons	0.7	0.9	0.9	1.5	1.4	1.4	1.4	հաճախ փոփոխվում է
մանկաբարձ- գինեկոլոգներ midwife-gynecologists	3.7	3.7	3.1	4.5	3.9	4.3	4.4	հաճախ փոփոխվում է
մանկաբույժներ pediatrists	11.0	9.2	9.8	10.6	11.5	10.2	9.9	հաճախ փոփոխվում է
ակնաբույժներ ophthalmologists	0.4	0.3	0.4	0.3	0.4	0.4	0.5	հաճախ փոփոխվում է
օտոլարինգոլոգներ otolaryngologists	0.4	0.4	0.4	0.3	0.4	0.4	0.5	հաճախ փոփոխվում է
նյարդաբաններ neuropathologists	0.4	0.4	0.4	0.7	0.7	0.6	0.6	հաճախ փոփոխվում է
հոգևորայտներ և հոգևորայտ- նարկոլոգներ psychiatrist and psychiatrist-experts in narcology	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4	հաճախ փոփոխվում է
ֆտիզիատրներ phthisiatricians	0.2	0.3	0.4	0.4	0.4	0.5	0.4	հաճախ փոփոխվում է
մաշկավեճերաբույժներ dermatologists- venerologists	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	հաճախ փոփոխվում է
ռենտգենոլոգներ և ռադիոլոգներ roentgenologists and radiologists	0.3	0.3	0.1	0.2	0.3	0.2	0.4	հաճախ փոփոխվում է
բուժական ֆիզկուլտուրայի և սպորտի բժիշկներ physicians of medical physical culture and sports	0.1	0.1	0.1	-	-	-	0.1	հաճախ փոփոխվում է
սանիտարահակահա- մաճարակային խմբի բժիշկներ physicians of sanitary-- antiepidemic group	1.2	1.2	0.9	1.0	1.0	1.0	1.1	հաճախ փոփոխվում է
ստոմատոլոգներ և ատամնաբույժներ stomatologists-dentists	0.5	0.4	0.9	1.5	1.9	3.5	4.3	հաճախ փոփոխվում է

*) Մանկաբարձ-գինեկոլոգները հաշվարկված են 10 000 կանանց, իսկ մանկաբույժները՝ 0-14 տարեկան 10 000 երեխաների հաշվով:
Midwife-gynaecologists are calculated per 10 000 women; pediatricists are calculated per 10 000 children at the age of 0-14.
Հաճախ փոփոխվում է հաճախ փոփոխվում է 10 000 համարում: ի և 10 000 համարում – ի և 10 000 համարում 0-14 տարեկան համարում:

Առողջապահություն-*Public health*-ՀձձԱԻ ԻԾԾԱԻ ԱԻ ԵՂ

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Հոգեկան խանգարումներ Psychic disorders	65	34	26	40	55	26	62	Ի նեօե-աճեճ ծաճոծի եճոճ
Նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ Disorders of nervous system and sensory organs of senses	120	102	77	79	80	6	45	Աիեճիե ի ձձաի իե նեճոճի ու ե ի ձձաի ի ÷օճոճ
Արյան շրջանառության հիվանդություններ Blood circulatory system diseases	147	144	116	100	145	90	106	Աիեճիե ի ձձաի ի եծի ի ի ձձաի ի ե
Ծնչառական օրգանների հիվանդություններ Respiratory organs diseases	28	33	39	34	41	26	27	Աիեճիե ի ձձաի ի աւծի ե
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ Digestive organs diseases	53	28	44	40	31	17	22	Աիեճիե ի ձձաի ի ի եւ ի ձձաի ե
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքի հիվանդություններ Osteomuscular system and connective tissues diseases	69	56	31	26	79	63	64	Աիեճիե ե ի ու ի ի ու ձձա-ի ե նեճոճի ու ե մ ա ե ի եօճի ի ե ձձաի
Վնասվածքներ Injuries	47	33	82	49	24	-	15	Օծաի ու
Էնդոկրին հիվանդություններ Endocrinic diseases	55	52	37	34	56	25	48	Կի ի ե ձձաի ի ու աիեճիե
որոնցից՝ of which:								ե ճ ի եօ:
շաքարային դիաբետ diabetes mellitus	47	45	26	29	49	18	37	մ ձձաի ու ե աեճաճ
Մասնագիտական հիվանդություններ Professional diseases	-	-	-	-	-	-	-	Ի ձձաի ի աիեճիե
Պարբերական հիվանդություններ Periodic diseases	3	2	9	2	2	4	5	Ի ա ձձա-աճեճ աիեճիե
Մաշկային հիվանդություններ Dermal diseases	5	5	6	5	3	2	6	Էի ե ու աիեճաճի ե
Այլ հիվանդություններ Other diseases	59	47	37	24	5	10	-	Ի ձձա-ե աիեճիե

*) Չեն ներառված մինչև 16 տարեկան հաշմանդամները:
The invalids under 16 years are not included.
Ի ա աեթ-աի ու ե ի աեթաի աի 16 եճ.

92. ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՀԱՆՍՉՎԱԾՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿՆ ԸՍՏ ՍԵՌԻ,
ՏԱՐԻՔԻ ԵՎ ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՈՒԹՅԱՆ ԽՄԲԵՐԻ*
NUMBER OF PERSONS RECOGNIZED DISABLED FOR THE FIRST TIME BY SEX,
AGE AND DISABLE GROUPS*
× ԵՆԵԱԻ Ի Ի ՆՈՒ ԱԻ ԱԾԱՕԱ Ի ԾԵՉԻ ԱԻ Ի ՕՕ ԵԻ ԱԱԷԷԱԱԻ Ե Ի Ի Ի Ի ԵՕ, ԱԻ ՇԴԱՆՕՕ Ե
ԱԾՕԻ Ի ԱԻ ԵԻ ԱԱԷԷԱԻ Ի ՆՈԷ*

(մարդ)
(persons)

(÷աեիաե)

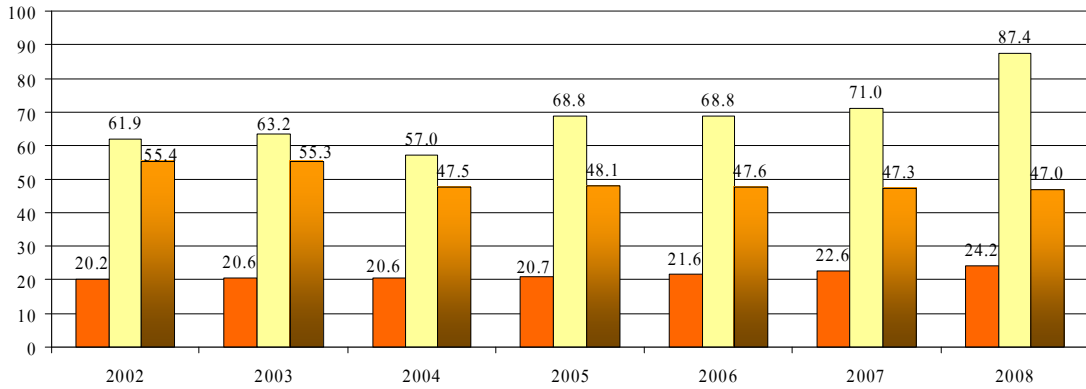
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Ընդամենը Total	873	722	622	591	722	413	655	Աճաի
այդ թվում ըստ սեռի՝ of which by sex:								ա ու ի ÷եճա ի ի ի եօ:

Առողջապահություն-*Public health-Հածաի Թժուկի Են*

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
II խումբ II group	2815	2995	3300	3444	3662	3945	3859	II ձժովի Կ
III խումբ III group	394	394	464	565	544	589	743	III ձժովի Կ
Աշխատանքային ստաժ ունեցող մանկուց հաշմանդամներ Invalids since childhood who have job seniority	282	277	-	-	-	-	-	Եի ԳԳԵԵԱՍ ը ԳԳԹԹԳԳ, ei ԳԲԱԵԱ ԹԹՈՒԿԻ Ե ԹԹԳԵ
նրանցից՝ of which:								Ե՛՛ Ի Ե՛՛:
I խումբ I group	16	17	-	-	-	-	-	I ձժովի Կ
II խումբ II group	216	214	-	-	-	-	-	II ձժովի Կ
III խումբ III group	50	46	-	-	-	-	-	III ձժովի Կ
Ընդհանուր սոցիալական հաշմանդամ կենսաթոշակառուներ Pensioners-social invalids	436	459	1495	1558	1566	1615	2148	Ի ԳԻ ՆԵԻ Ի ԹԹՍՍ – ը ԹԵԳԵՍԻ ԱԳ ei ԳԳԵԵԱՍ
I խումբ I group	35	37	199	203	198	202	206	I ձժովի Կ
II խումբ II group	309	329	1045	1074	1100	1147	1105	II ձժովի Կ
III խումբ III group	92	93	251	281	268	266	324	III ձժովի Կ
Մանկուց հաշմանդամներ Invalids since childhood	1422	1466	510	505	509	503	513	Եի ԳԳԵԵԱՍ ը ԳԳԹԹԳԳ
նրանցից՝ of which:								Ե՛՛ Ի Ե՛՛:
I խումբ I group	151	161	-	-	-	-	-	I ձժովի Կ
II խումբ II group	679	652	-	-	-	-	-	II ձժովի Կ
III խումբ III group	161	139	-	-	-	-	-	III ձժովի Կ
մինչև 16 տարեկան under 16 years old	431	-	-	-	-	-	-	ԳԻ 16 ԵԹ
մինչև 18 տարեկան under 18 years old	-	514	510	505	509	503	513	ԳԻ 18 ԵԹ
ՀՄՊ-ի և նրանց հավասար- րեցված հաշմանդամներ GPW cripples and equated to them disabled persons	500	439	387	346	302	244	196	Եի ԳԳԵԵԱՍ ԳԻ Գ Ե Ի ԹԹՈՒԿԻ ԳԻ Ի ԱԳ Ե Ի ԵԻ ei ԳԳԵԵԱՍ
նրանցից՝ of which:								Ե՛՛ Ի Ե՛՛:
I խումբ I group	51	39	29	29	22	17	16	I ձժովի Կ
II խումբ II group	371	331	290	254	224	182	146	II ձժովի Կ
III խումբ III group	78	69	68	63	56	45	34	III ձժովի Կ
Զինծառայության ժամանակ հաշմանդամ դարձած կենսաթոշակառուներ Invalidizm gained during army service	2264	2295	2414	2501	2616	2641	2828	Ի ԳԻ ՆԵԻ Ի ԹԹՍՍ, Ի ԵԹ-ԵԳԹԵԳԳ ei ԳԳԵԵԱԻ Ի ՆՈՍ Ի ԹԵ ԳԻ ԳԻ Ե ԹԹԳԵԳԳ
նրանցից՝ of which:								Ե՛՛ Ի Ե՛՛:
I խումբ I group	151	152	157	167	232	160	163	I ձժովի Կ
II խումբ II group	1347	1402	1466	1520	1615	1675	1738	II ձժովի Կ
III խումբ III group	766	741	791	814	769	806	927	III ձժովի Կ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ
MAIN INDICATORS OF PUBLIC HEALTH
ՀՀ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԵՐ

10 000 բնակչի հաշվով - per population 10 000- на 10 000 населения

- Բոլոր մասնագիտությունների բժիշկների թվաքանակը- number of physicians of all specialities -численность врачей всех специальностей
- Միջին բժշկական անձնակազմի թվաքանակը-number of paramedical personnel-численность среднего медицинского персонала
- Հիվանդանոցային մահճակալների թիվը-number of hospital beds-число больничных коек